

ครบเครื่อง เรื่องคุ้มครองลูกหนี้

#เจ้าหนี้รับผิดชอบ #ลูกหนี้มีวินัย

อรมนต์ จันทพันธ์

ผู้อำนวยการ ฝ่ายคุ้มครองและตรวจสอบบริการทางการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย

3 กันยายน 2567

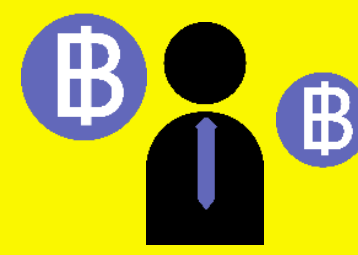

การคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (Consumer protection)

คนไทย

มีความเป็นอยู่ทางการเงินที่ดี
ตลอดช่วงชีวิต

ผู้ให้บริการ

ให้บริการอย่างเป็นธรรม

มีเงินใช้จ่ายคล่องตัว

“จัดการเงินได้”

สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP

91%

ไตรมาส 1 ปี 2567

ไม่มีหนี้เสีย/หนี้ล้น

“เป็นหนี้เท่าที่จำเป็นและจ่ายไหว”

จำนวนบัญชี NPL
ของลูกหนี้บุคคลธรรมดา

9.5 ล้านบัญชี

ณ มิ.ย. 67

มีเงินออมฉุกเฉิน

“รับมือกับเหตุการณ์
ไม่คาดฝันได้”

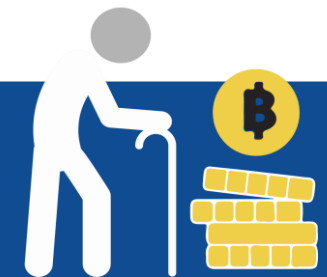
คนไทยเพียง

22.4%

มีเงินออกฉุกเฉินที่อยู่ได้ 6 เดือนขึ้นไป
ถ้าขาดรายได้กะทันหัน

มีเงินเก็บเพื่ออนาคต

“มีเงินพอเพื่อให้
บรรลุเป้าหมายชีวิต”

คนไทยเพียง

15.7%

ที่วางแผนเกษียณ
และทำได้ตามแผนที่วางไว้

รพท. กับการยกระดับการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม

เพื่อดูแลให้ลูกค้าได้รับการบริการอย่างเป็นธรรมตลอดวงจรหนี้ ตั้งแต่ก่อนเป็นหนี้ .. ระหว่างเป็นหนี้ .. เมื่อเป็นหนี้มีปัญหา

#เจ้าหนี้รับผิดชอบ #ลูกหนี้มีวินัย

ก่อนเป็นหนี้

- เป็นหนี้เท่าที่จำเป็นและชำระคืนไหว
- รู้ต้นทุนและเปรียบเทียบได้
- ไม่โดนบังคับซื้อประกัน

ณ วันเป็นหนี้

- ค่างวดต่อเดือนจ่ายไหว และมีเงินเหลือพอดำรงชีพ
- ดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมในสัญญาเป็นธรรม
- แจ้งช่องทางติดต่อถ้ามีปัญหา

ระหว่างเป็นหนี้

- ได้รับข้อมูลเพื่อกระตุ้น (Nudge) ให้เป็นหนี้อย่างฉลาด
- โปะหนี้/ปิดหนี้ โดยไม่มีค่าธรรมเนียม (ยกเว้น refinance สินเชื่อบ้าน 3 ปีแรก)

เมื่อเป็นหนี้มีปัญหา

- ดอกเบี้ยชนิดไม่แพงเกินไป
- จ่ายบางส่วนก็ตัดเงินต้นได้
- ปรับโครงสร้างหนี้ ก่อน 1 หลัง 1
- มีช่องทางปรึกษาปัญหาหนี้และร้องเรียนกับเจ้าหนี้

ช่องทางช่วยเหลือเพิ่มเติมกับ รพท. เมื่อหนี้มีปัญหา

โครงการ
คลินิกแก้หนี้

โทร. 1443

SCAN ME

ทางด่วนแก้หนี้

โทร. 1213

SCAN ME

หมอนี้เพื่อ
ประชาชน

โทร. 1213

SCAN ME

ช่องทางปรึกษา /
ร้องเรียน

โทร. 1213

ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง.)

SCAN ME

การส่งเสริมความรู้ทางการเงิน เพื่อช่วยปลูกฝังพฤติกรรมและทัศนคติทางการเงินที่เหมาะสม ช่วยป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาหนี้ และนำไปสู่ความเป็นอยู่ทางการเงินที่ดี

หลักเกณฑ์ Responsible Lending คู่ครองลูกหนี้อย่างไร ?

ผู้ให้บริการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรมตลอดวงจรหนี้ ตั้งแต่ก่อนเป็นหนี้ .. ระหว่างเป็นหนี้ .. เมื่อเป็นหนี้มีปัญหา

เมื่อเป็นหนี้มีปัญหา

ได้รับความช่วยเหลือแก้ปัญหาหนี้

หนี้เสีย

ช่วยลูกหนี้รายย่อยและลูกหนี้ SMEs ให้ไปต่อไหว

- เจ้าหนี้ช่วยปรับโครงสร้างหนี้
ก่อนเป็นหนี้เสีย 1 - หลังเป็นหนี้เสีย 1
มีเงินเหลือดำรงชีพ
- เจ้าหนี้รอ 60 วันก่อนขาย (นับจากวันที่เสนอปรับโครงสร้างหนี้)
- บริษัทบริหารสินทรัพย์ตามหนี้เท่าที่ลูกหนี้จ่ายคืนไหว

หนี้เรื้อรัง

ช่วยลูกหนี้เรื้อรังกลุ่มเปราะบางให้ปิดจบหนี้ได้เร็วขึ้น

“ผ่อนบัตรเครดิตที่ขั้นต่ำต่อเดือน (3%)

ใช้เวลาปิดหนี้ 18 ปี

จ่ายดอกเบี้ยทั้งสัญญา

เกือบ 2 เท่าของเงินที่กู้”

ลูกหนี้บัตรเครดิตเงินสด

- ไม่เป็นหนี้เสีย
- ผ่อนขั้นต่ำ $\geq$ 5 ปี
- รายได้น้อย

ไม่เกิน 10,000 กรณีลูกหนี้กลุ่มนอนแบงก์

ไม่เกิน 20,000 กรณีลูกหนี้กลุ่มแบงก์

ดอกเบี้ย 25% ลดเหลือ 15% ต่อปี

ปิดจบหนี้อีก 13 ปี ลดเหลือ 5 - 7 ปี

ค้างงวด เท่าเดิม หรือลดลง ~ 20-30%

หลักเกณฑ์ Responsible Lending คຸ່มครองลูกหนี้อย่างไร ?

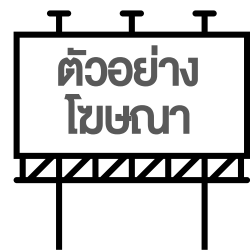
ผู้ให้บริการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรมตลอดวงจรหนี้ ตั้งแต่ก่อนเป็นหนี้ .. ระหว่างเป็นหนี้ .. เมื่อเป็นหนี้มีปัญหา

ก่อน / ณ วันเป็นหนี้

ดูแลให้เป็นหนี้ที่เหมาะสม

การโฆษณา

“ข้อมูลถูกต้องชัดเจน – ครบถ้วนและเปรียบเทียบได้ – ไม่กระตุ้นการก่อหนี้เกินควร”
มีคำเตือน “**กู้เท่าที่จำเป็นและชำระคืนไหว**” และ **อัตราดอกเบี้ยต่ำสุด – สูงสุด**

อัตราดอกเบี้ยพิเศษ
0.5% ต่อปี* นาน 50 วัน

ไม่บอกว่าเป็นสำหรับยอดใช้จ่ายรายการแรกเท่านั้น แสดงแต่ยอดผ่อนต่องวด **ไม่มีอัตราดอกเบี้ย**

กู้เงินล้าน ผ่อนเดือนละ 10 บาท

“มองเห็นต้องมี
อยากได้ ต้องได้”

“ไม่ดูเครดิต ก็กู้ได้”

“กู้เงินเรื่องง่ายๆ”

การอนุมัติสินเชื่อใหม่

“ลูกหนี้จ่ายไหวและ
มีเงินเหลือพอดำรงชีพ”
เช่น จ่ายค่าเช่าบ้าน ค่าอาหาร

✗ ไม่ได้กำหนด

- อัตราส่วนภาระผ่อนชำระต่อรายได้ (Debt Service Ratio: DSR)
- credit scoring ขั้นต่ำในการปล่อยสินเชื่อ
- ตัวเลขเงินเหลือขั้นต่ำหลังหักหนี้

หลักเกณฑ์ Responsible Lending คู่ครองลูกหนี้อย่างไร ?

ผู้ให้บริการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรมตลอดวงจรหนี้ ตั้งแต่ก่อนเป็นหนี้ .. ระหว่างเป็นหนี้ .. เมื่อเป็นหนี้มีปัญหา

ระหว่างเป็นหนี้

ช่วยให้เป็นหนี้อย่างฉลาด

การให้ข้อมูลกระตุ้นพฤติกรรมลูกหนี้ [nudge]

“กระตุ้นพฤติกรรมลูกหนี้ ให้มีวินัยทางการเงิน”

บัตรเครดิตเงินสด ยอดคงค้าง 15,000 อัตราดอกเบี้ย 25% ต่อปี

(กำหนดยอดชำระขั้นต่ำ 3% ของยอดคงค้าง)

ตัวอย่างทางเลือก	ทางเลือกที่ 1	ทางเลือกที่ 2	ทางเลือกที่ 3
เงินที่ต้องชำระต่องวด (บาท)	จ่ายเต็มจำนวน 15,000 + 300 = 15,300	600	จ่ายขั้นต่ำ (เดือนแรก 450)
ระยะเวลาที่หมดหนี้ (เดือน)	1	36	221 (18 ปี)
ดอกเบี้ยทั้งหมด (บาท)	300	6,500 เสียดอกเบี้ยเพิ่ม 6,200 บาท เทียบกับทางเลือกที่ 1	28,000 เสียดอกเบี้ยเพิ่ม 27,700 บาท เทียบกับทางเลือกที่ 1

“จ่ายเพิ่มอีกนิด ประหยัดดอกเบี้ยได้อีกเยอะ”

“ถ้าจ่ายไม่ไหว ปรับโครงสร้างหนี้
ได้อย่างไร”

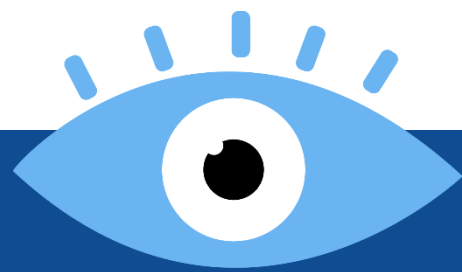
... ยิ่งติดต่อเร็ว ยิ่งแก้หนี้ได้เร็ว
จะเพิ่มโอกาสได้สินเชื่อในอนาคต ...

❌ ความเข้าใจผิด ❌

- ปรับโครงสร้างหนี้แล้วจะโดนคิดดอกเบี้ยทบต้น !
- รอโดนฟ้อง แล้วขอ haircut จะดีที่สุด !

รพท. กำกับดูแลผู้ให้บริการอย่างทันการณ์และใกล้ชิด

เพื่อให้ลูกหนี้ได้รับการคุ้มครองที่เหมาะสมและเป็นธรรม

“ติดตามใกล้ชิด”

เรื่องร้องเรียน (เจ้าหน้าที่/รพท./online)

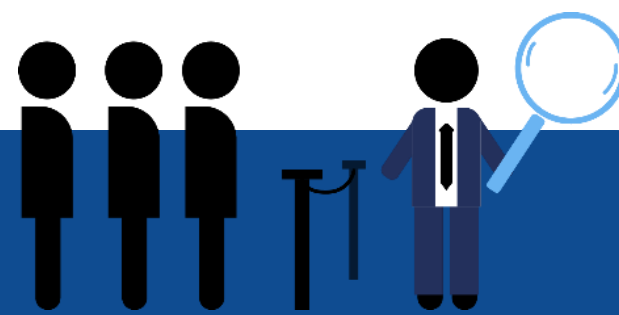
400,000 ++ เคสต่อปี

ใช้เทคโนโลยี ตรวจสอบโฆษณาสินเชื่อ

โฆษณา 63,000 ++ ชิ้น

Mystery Shopping

1,500 ++ สาขา

“ตรวจสอบเข้มข้น”

ช่วยเหลือทุกกลุ่ม

เงื่อนไขเหมาะสม

สื่อสารชัดเจน

ติดตามจริงจัง

“ลงโทษจริงจัง”

รพท. มีอำนาจดำเนินการ

- **สั่งห้าม**การกระทำผิด
- เปรียบเทียบ**ปรับ**หรือกล่าวโทษ
- **ระงับ**การให้บริการ
- เข้าควบคุม-ปิด-เพิกถอน
ใบอนุญาต

ช่องทางช่วยเหลือลูกหนี้เพิ่มเติม

เพื่อช่วยลดภาระดอกเบี้ยและการผ่อนชำระหนี้ให้ลูกหนี้ ตลอดจนให้คำปรึกษาปัญหาหนี้

เปลี่ยนหนี้เสียบัตรหลักแสน
เหลือผ่อนเบา ๆ **หลักพัน**

SAM DEBT

แบบสั้น	แบบกลาง	แบบยาว
ผ่อนไม่เกิน 4 ปี ดอกเบี้ย 3% ต่อปี	ผ่อนมากกว่า 4 ปี ถึง 7 ปี ดอกเบี้ย 4% ต่อปี	ผ่อนมากกว่า 7 ปี ถึง 10 ปี ดอกเบี้ย 5% ต่อปี
ภาระหนี้ ไม่เกิน 100,000 บาท	ภาระหนี้ ไม่เกิน 100,000 บาท	ภาระหนี้ ไม่เกิน 100,000 บาท
ผ่อน 2,300 ต่อเดือน	ผ่อน 1,400 ต่อเดือน	ผ่อน 1,100 ต่อเดือน

หมายเหตุ : ค่าวงเงินตาราง เป็นวงเงินการชำระหนี้ขั้นต่ำตามระยะเวลาสูงสุดของแต่ละแผนผ่อนชำระ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของโครงการ อาจมีการเปลี่ยนแปลง
www.คลินิกแก้หนี้.com | คลินิกแก้หนี้ by SAM | @debtclinicbysam | Call Center 1443

โครงการคลินิกแก้หนี้ by SAM

- ✓ หนี้เสียบัตรเครดิต บัตรกดเงินสด และสินเชื่อส่วนบุคคล ที่ค้างชำระเกิน 120 ของเจ้าหนี้ที่เข้าร่วมโครงการ (32 แห่ง)
- ✓ คิดอัตราดอกเบี้ย 3 - 5% ต่อปี
- ✓ ผ่อนเฉพาะเงินต้นนานสูงสุด 10 ปี
- ✓ เมื่อชำระได้ตามสัญญา ยกดอกเบี้ยค่าธรรมเนียมค้างจ่ายให้
- ✓ กู้ใหม่ได้เมื่อชำระเกินต้นเกินกว่าครึ่ง

ช่องทางปรึกษา/ร้องเรียน

โทร 1213

ติดต่อสอบถาม
ทุกเรื่องของแบงก์ชาติ
ครบ จบ ในเบอร์เดียว
ตั้งแต่ 20 เม.ย. 66 เป็นต้นไป

บริการ
ปรึกษา
ร้องเรียน
และขอความช่วยเหลือ

ทางด่วนแก้หนี้

หมอนี้เพื่อประชาชน

หมอนี้ เพื่อประชาชน
ที่ปรึกษาแก้หนี้ครบวงจร โดยแบงก์ชาติ

TNN WEALTH

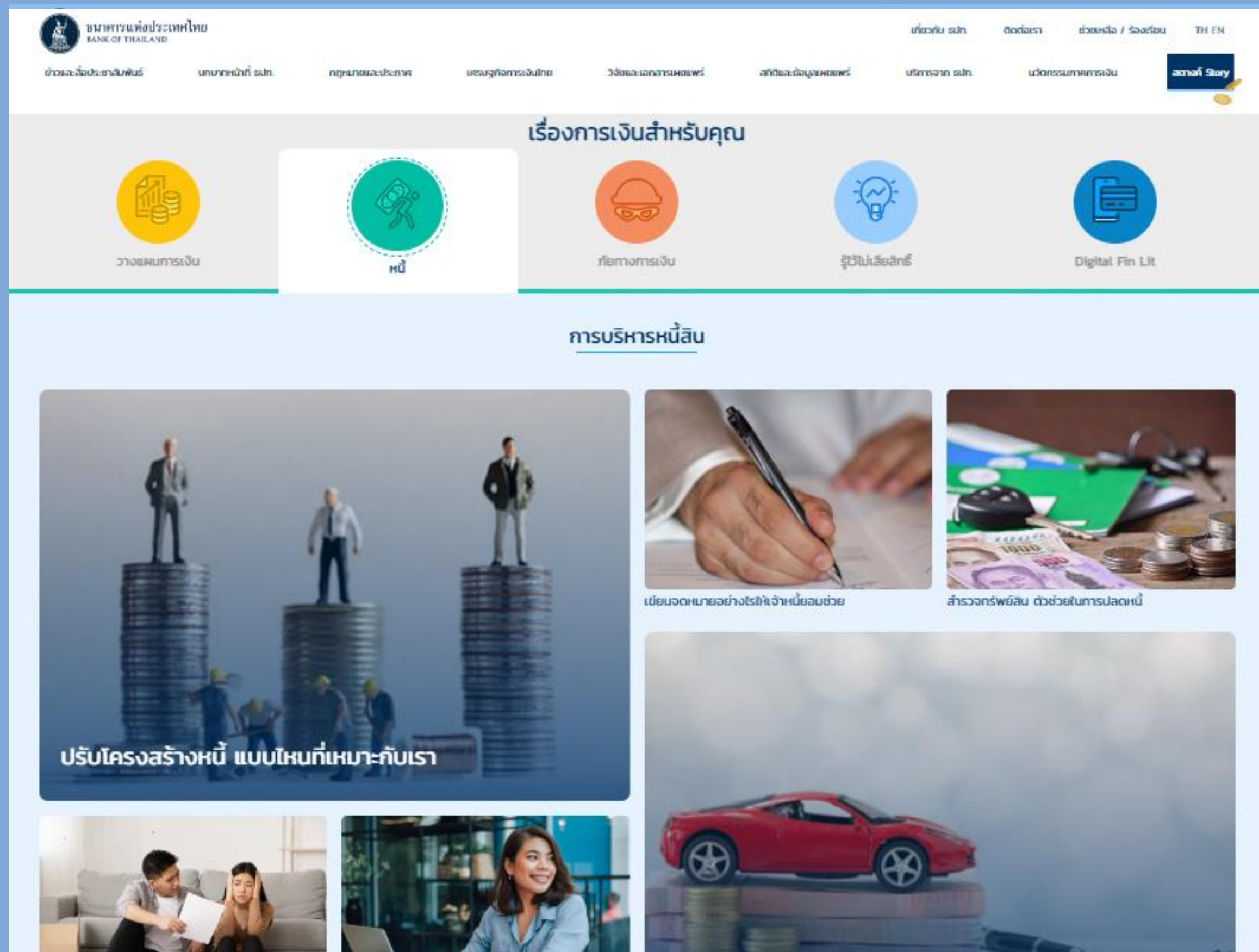
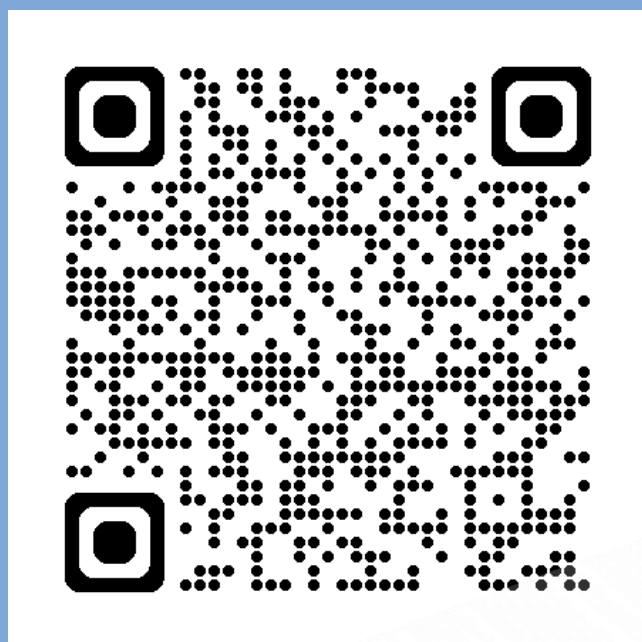

เสริมความรู้ทางการเงิน

เพื่อให้บริหารจัดการเงินของตนเองและครอบครัวอย่างเหมาะสม

เครื่องมือช่วยบริหารจัดการเงิน

www.bot.or.th/th/satang-story

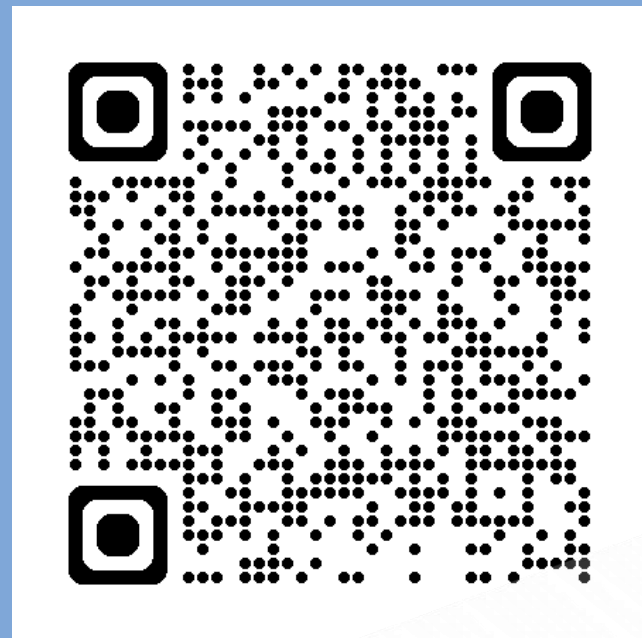

เสริมความรู้ทางการเงิน

เพื่อให้บริหารจัดการเงินของตนเองและครอบครัวอย่างเหมาะสม

โปรแกรมคำนวณด้านการเงิน

www.bot.or.th/th/satang-story/financial-tools.html

คุณจะผ่อนได้งวดละเท่าไร   คุณจะถูกได้ประมาณเท่าไร   **คุณต้องผ่อนนานแค่ไหน**

เป้าหมายการกู้
เพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน ✓

จำนวนเงินที่ต้องการชำระต่อเดือน (บาท)
2500

จำนวนเงินที่ต้องการกู้ (บาท)
50,000

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่อปี (%)
25%

2 ปี 3 เดือน

คำนวณ

Bar chart showing total payments for two terms:

Term	Total Payment
2 ปี 3 เดือน	65,879.67
1 ปี 6 เดือน	60,472.63

Legend: ● เงินต้น

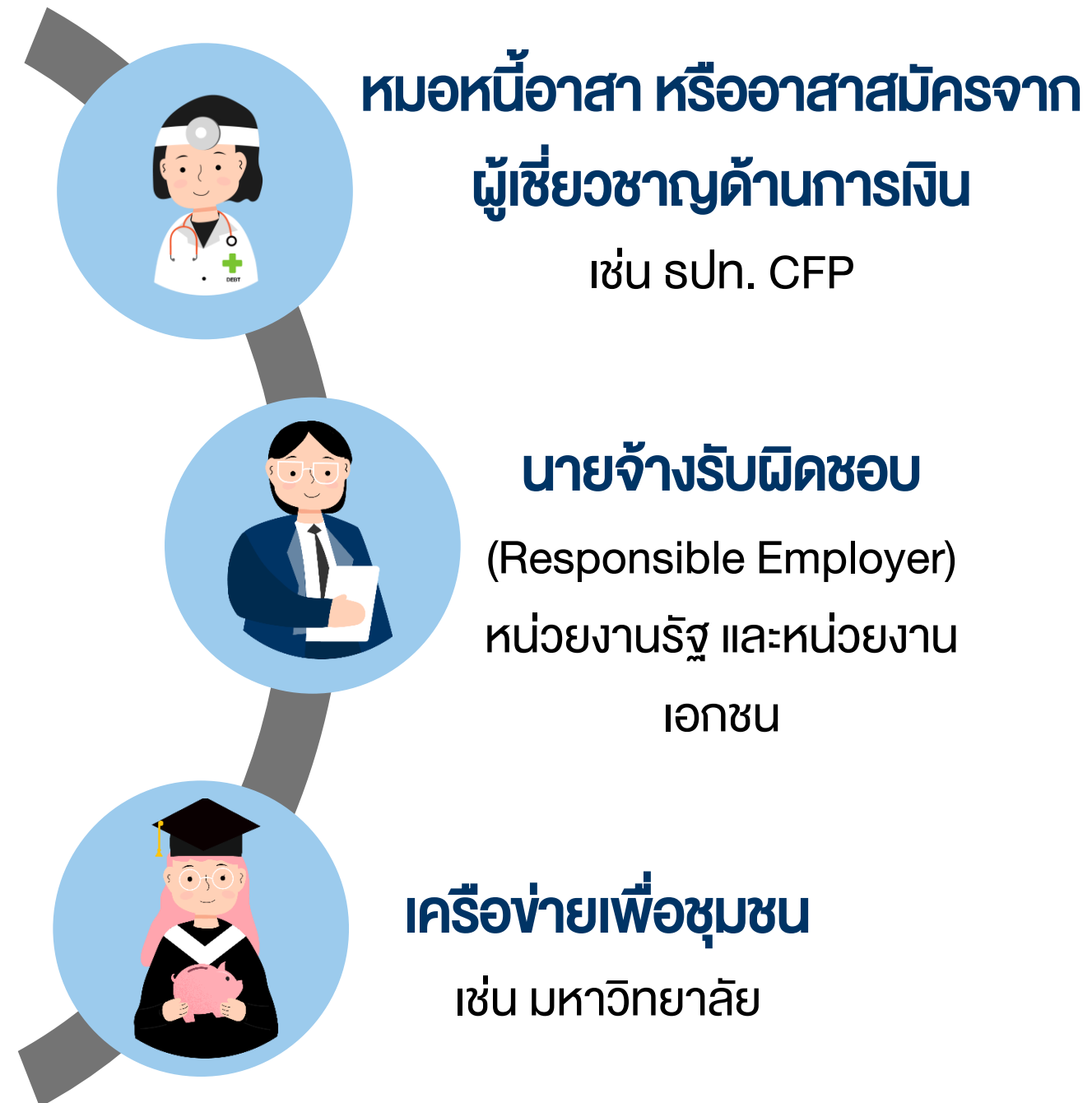
ทดลองปรับจำนวนเงินที่ต้องการชำระต่อเดือน
3,500

คำนวณ

สร้างตัวช่วย (แก้หนี้ แก้ปัญหา) ที่เพียงพอและมีคุณภาพ

รพท. ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายผลักดันให้เกิด “หมอหนี้ (debt counsellor)” 4 ระดับ เพื่อให้ลูกหนี้ในวงกว้างสามารถแก้ปัญหานี้ได้อย่างยั่งยืน

หมอหนี้
“ปัญหานี้...
แค่รู้ ก็แก้ไขได้”

หลักสูตร “หมอหนี้ รพท.”

ระดับ 4 : เชี่ยวชาญ

ระดับ 3 : สูง

ระดับ 2 : กลาง

ระดับ 1 : เบื้องต้น

รพท.กำกับดูแลผู้ให้บริการอย่างทันการณและใกล้ชิด

ช่วยปลูกฝังพฤติกรรมและทัศนคติทางการเงินที่เหมาะสม สามารถเป็นภูมิคุ้มกัน ช่วยป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาหนี้ และนำไปสู่ความเป็นอยู่ทางการเงินที่ดี (financial wellbeing)

รพท. ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลักดัน Finlit ผ่านระบบการศึกษาและสังคมอย่างต่อเนื่อง

ระดับประถม-มัธยม
หลักสูตรแกนกลาง

ระดับอุดมศึกษา
หลักสูตร GEN ED

Financial Competency Framework

- ผลักดันเข้าหลักสูตรแกนกลาง
- ร่วมจัดทำสื่อการสอน คู่มือครูพร้อมใช้
- เตรียมความพร้อมและสร้างครูแกนนำ

วิชาการเงินในชีวิตประจำวัน

- วางแผนการเงินเพื่อเป้าหมายในชีวิต
- บริหารจัดการรายได้ รายจ่าย หนี้สิน เหมาะสม
- บริหารจัดการความเสี่ยงในชีวิตได้
- รู้จักและเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทางการเงินได้
- รู้จักสิทธิและคุ้มครองตนเองและคนรอบข้างได้

3 หลักการการคุ้มครองลูกหนี้อย่างยั่งยืน

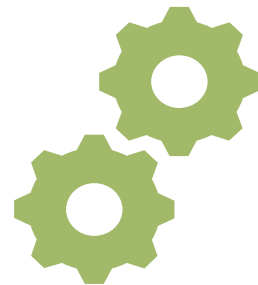
ทำครบวงจร

ก่อนเป็นหนี้
ขณะเป็นหนี้
เมื่อหนี้มีปัญหา

ทำถูกหลักการ

ตรงจุด: เหมาะกับสถานการณ์/ปัญหาของลูกหนี้
ไม่สร้างภาระเพิ่ม: ไม่พักชำระหนี้ต่อเนื่องเป็นเวลานาน
ไม่ลดโอกาสเข้าถึงสินเชื่อ: ไม่ลบประวัติข้อมูลเครดิต
ตั้งใจจริง: เจ้าหนี้และลูกหนี้ร่วมมือกันแก้ปัญหากัน

ต้องร่วมมือกันทุกภาคส่วน

ต้องการความร่วมมือจากภาครัฐ เจ้าหนี้ภาคเอกชน
และลูกหนี้

เปิดรับสมัคร
วันนี้ - 8 ก.ย. 67

ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์เข้าร่วม
วันที่ 9 ก.ย. 67

Facebook Page: สตางค์ Story